

VOORONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 15 JUNI 2007 BETREFFENDE HET VOLWASSENENONDERWIJS EN HET DECREET VAN 30 APRIL 2009 BETREFFENDE DE KWALIFICATIESTRUCTUUR, WAT BETREFT DE INVOERING VAN ONDERWIJSKWALIFICATIES IN HET VOLWASSENENONDERWIJS EN DE OPHEFFING VAN DE OPLEIDING BEDRIJFSBEHEER

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet regelt de invoering van onderwijskwalificaties van niveau 3 en niveau 4 in het volwassenenonderwijs om gelijkwaardigheid te creëren en flexibele leerwegen tussen het secundair onderwijs, de examencommissie en het volwassenenonderwijs te bevorderen. Het voorontwerp van decreet geeft uitvoering aan het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 om versterkt in te zetten op diplomagerichte opleidingen die cursisten toeleiden naar een diploma van het secundair onderwijs in het volwassenenonderwijs. Tot slot worden de bepalingen over de opleiding Bedrijfsbeheer opgeheven in het volwassenenonderwijs.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

De modernisering van het secundair onderwijs heeft tot een aantal wijzigingen geleid op het vlak van studietoelaatbaarheid, onderwijsdoelen en studietoelating. Deze wijzigingen hebben een impact op het volwassenenonderwijs. In het volwassenenonderwijs kunnen volwassenen immers ook een diploma van het secundair onderwijs behalen als tweedekansleerweg.

Na de modernisering van het secundair onderwijs is het volwassenenonderwijs onvoldoende afgestemd op het secundair onderwijs en de examencommissie. Dit leidt tot diverse moeilijkheden op vlak van flexibele uitwisseling, gelijkwaardigheid van diploma's en de toegang tot het hoger onderwijs.

Het voorontwerp van decreet voert onderwijskwalificaties van niveau 3 en niveau 4 in het volwassenenonderwijs in en stemt het diploma van het secundair onderwijs behaald in het volwassenenonderwijs af op de herwerkte onderwijsdoelen van het secundair onderwijs en de examencommissie. Hierbij wordt uitvoering gegeven aan het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029, dat bepaalt dat:

"De centra voor volwassenenonderwijs zetten versterkt in op diplomagerichte opleidingen die cursisten toeleiden naar een diploma secundair onderwijs."

Het voorontwerp van decreet wijzigt het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Binnen het huidige decretale kader kunnen volwassenen via twee leerwegen een diploma van het secundair onderwijs behalen in het volwassenenonderwijs: enerzijds via de opleidingen uit het studiegebied algemene vorming, die gebaseerd zijn op de ASO-opleidingen van het secundair onderwijs voor de modernisering. Anderzijds kunnen cursisten een diploma van het secundair onderwijs behalen via de opleiding Aanvullende Algemene Vorming in combinatie met een diplomagerichte (beroeps)opleiding.

Diplomagerichte (beroeps)opleidingen zijn opleidingen die ofwel gebaseerd zijn op een erkende beroepskwalificatie ofwel gebaseerd zijn op een referentiekader, zoals DigComp. Bepaalde diplomagerichte (beroeps)opleidingen bestaan ook in het secundair onderwijs, andere opleidingen worden specifiek in het volwassenenonderwijs georganiseerd. Deze diplomagerichte (beroeps)opleidingen moeten voldoen aan vier criteria opgenomen in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs:

- 1° de minimale duur van de opleiding omvat 480 lestijden;
- 2° de opleiding beoogt een brede maatschappelijke participatie;
- 3° de opleiding, in combinatie met de opleiding Aanvullende Algemene Vorming, verleent toegang tot het hoger onderwijs;
- 4° de opleiding, in combinatie met de opleiding Aanvullende Algemene Vorming, verleent in voldoende mate toegang tot de arbeidsmarkt.

Het diploma van het secundair onderwijs behaald in het volwassenenonderwijs geeft toegang tot zowel de arbeidsmarkt als tot het hoger onderwijs en heeft hetzelfde civiel effect als het diploma van het secundair onderwijs uitgereikt in het secundair onderwijs voor de modernisering.

Met de modernisering van het secundair onderwijs zijn de onderwijsdoelen van de tweede en derde graad secundair onderwijs vernieuwd en geformuleerd volgens sleutelcompetenties (eindtermen) en wetenschapsdomeinen (specifieke eindtermen). Specifieke eindtermen werden niet enkel ontwikkeld voor de doorstroomfinaliteit, maar ook voor de dubbele finaliteit om het studiesucces van leerlingen in het hoger onderwijs te verhogen. Aangezien de onderwijsdoelen van het secundair onderwijs voor de modernisering het referentiekader vormen voor de huidige opleidingen van het studiegebied algemene vorming en de opleiding Aanvullende Algemene Vorming van het volwassenenonderwijs, zullen de eindtermen en specifieke eindtermen van het secundair onderwijs na de modernisering gelden voor de nieuwe algemeen vormende opleidingen van het volwassenenonderwijs.

Daarnaast werd in het secundair onderwijs een onderscheid ingevoerd tussen twee soorten diploma's van het secundair onderwijs: onderwijskwalificatie niveau 3 (arbeidsmarktfinaliteit) en onderwijskwalificatie niveau 4 (doorstroomfinaliteit en dubbele finaliteit). Leerlingen behalen na de derde graad arbeidsmarktfinaliteit een diploma van het secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 3 gericht op de arbeidsmarkt. Het diploma geeft geen toegang tot het volledige hoger onderwijs maar wel tot de graduaatsopleidingen. Na de derde graad doorstroomfinaliteit of dubbele finaliteit behalen leerlingen een diploma van het secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 4 dat toegang geeft tot het hoger onderwijs. Het volwassenenonderwijs kent dit onderscheid tussen twee soorten diploma's van het secundair onderwijs op dit moment niet.

In functie van de gelijkwaardigheid en uitwisselbaarheid van het diploma van het secundair onderwijs, beogen we met dit voorontwerp van decreet enerzijds de afstemming van de onderwijsdoelen met het secundair onderwijs en de examencommissie en anderzijds de invoering van onderwijskwalificaties niveau 3 en 4 in het volwassenenonderwijs.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Parallel met het secundair onderwijs wordt het in het volwassenenonderwijs voortaan mogelijk om een diploma van het secundair onderwijs van onderwijskwalificatie niveau 4 uit te reiken en is er ook een uitbreiding voorzien naar het kunnen uitreiken van een onderwijskwalificatie niveau 3. Daarnaast wordt de samenstelling van beide onderwijskwalificaties bepaald in het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur in overeenstemming met het secundair onderwijs en de examencommissie.

Het studiegebied algemene vorming wijzigt van naam en wordt het studiegebied algemene vorming doorstroomfinaliteit. Het studiegebied bestaat nu uit negen ASO-opleidingen van voor de modernisering van het secundair onderwijs en twee opfrisopleidingen. De ASO-opleidingen van de derde graad binnen dit studiegebied worden herwerkt op basis van de nieuwe onderwijsdoelen. Voor deze opleidingen gelden dezelfde eindtermen en specifieke eindtermen als voor de overeenkomstige studierichtingen van de doorstroomfinaliteit van het secundair onderwijs.

Via de opleidingen van het studiegebied algemene vorming doorstroomfinaliteit kunnen cursisten een diploma van het secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 4 behalen. Het diploma is gericht op een doorstroom naar een professionele of academische bachelor.

Daarnaast wordt een andere leerweg voor een onderwijskwalificatie niveau 4 voorzien in het volwassenenonderwijs binnen het studiegebied aanvullende algemene vorming. Dat studiegebied wijzigt van naam en wordt het studiegebied algemene vorming dubbele en arbeidsmarktfinaliteit. De opleiding Aanvullende Algemene Vorming binnen dat studiegebied zal voortaan vervangen worden door twee opleidingen.

Enerzijds betreft dit een opleiding Voorbereidende Vorming Hoger Onderwijs na een onderwijskwalificatie niveau 3. Deze opleiding leidt, samen met een diplomagerichte beroepsopleiding, naar een diploma van het secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 4. Voor deze opleiding gelden dezelfde eindtermen en specifieke eindtermen als voor het zevende leerjaar gericht op het hoger onderwijs van het secundair onderwijs. De cursist zal bij het volgen van deze opleiding twee specifieke eindtermen verworven moeten hebben om het diploma te behalen. Het pakket bestaat uit een vaste specifieke eindterm over generieke doorstroomcompetenties en keuzemogelijkheden die worden opgenomen in het opleidingsprofiel.

Anderzijds zal het studiegebied algemene vorming dubbele en arbeidsmarktfinaliteit bestaan uit een opleiding Basisvorming Arbeidsmarktfinaliteit die, samen met een diplomagerichte beroepsopleiding, leidt naar een diploma van het secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 3. Voor deze opleiding gelden dezelfde eindtermen als voor de tweede en derde graad in de arbeidsmarktfinaliteit van het secundair onderwijs.

De opleiding Voorbereidende Vorming Hoger Onderwijs na Onderwijskwalificatie Niveau 3 en de opleiding Basisvorming Arbeidsmarktfinaliteit blijven enkel in combinatie met een diplomagerichte beroepsopleiding leiden tot een diploma secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 3 of 4. Hierbij geldt dat de gekozen opleiding van het studiegebied algemene vorming dubbele en arbeidsmarktfinaliteit bepalend is voor het niveau van de onderwijskwalificatie.

De procedure om de diplomagerichte beroepsopleidingen te bepalen, wordt bijgevolg aangepast. Elke diplomagerichte beroepsopleiding zal voortaan de procedure tot de erkenning van onderwijskwalificaties niveau 1 tot en met niveau

4 moeten doorlopen. De opleidingsduur van minstens 480 lestijden voor een diplomagerichte beroepsopleiding blijft behouden.

Daarnaast zal elke diplomagerichte beroepsopleiding voortaan gebaseerd moeten zijn op een erkende beroepskwalificatie van niveau 3 of 4 om te kunnen leiden tot een diploma van het secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 3 of 4.

Voor alle beroepsopleidingen, al dan niet diplomagericht, geldt voortaan dat deze op de actuele versie van de beroepskwalificatie gebaseerd moeten zijn. Zodra de actualisering van een beroepskwalificatie erkend is door de Vlaamse Regering of door de Vlaamse minister(s) bevoegd voor onderwijs, de coördinatie van het vormingsbeleid en de werkgelegenheid, en de actualisering is niet beperkt tot een technische aanpassing, hebben de representatieve groepering van de Centra voor Basiseducatie en de pedagogische begeleidingsdiensten één jaar om een voorstel voor een gewijzigd opleidingsprofiel in te dienen. Nadien wordt het regelgevend proces gestart om het geactualiseerde opleidingsprofiel in werking te laten treden.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de wijzigingen wat betreft de algemeen vormende opleidingen van het volwassenenonderwijs:

Studiegebied	AS IS		TO BE		
	Studiegebied algemene vorming	Studiegebied aanvullende algemene vorming	Studiegebied algemene vorming doorstroomfinaliteit	Studiegebied algemene vorming dubbele en arbeidsmarktfinaliteit	
Opleiding	Verschillende opleidingen	Opleiding Aanvullende Algemene Vorming	Verschillende doorstroomopleiding en	Opleiding Voorbereidende Vorming Hoger Onderwijs na OK3	Opleiding Basisvorming Arbeidsmarkt-finaliteit
Basisvorming	Eindtermen gelijknamige ASO-opleidingen	Eindtermen 2 ^e en 3 ^e graad BSO of TSO	Eindtermen gelijknamige studierichtingen doorstroom-finaliteit	Eindtermen zevende jaar gericht op hoger onderwijs na OK3	Eindtermen 2 ^e en 3 ^e graad arbeidsmarkt-finaliteit
Specifieke vorming	Specifieke eindtermen gelijknamige ASO-opleidingen	/	Specifieke eindtermen gelijknamige studierichtingen doorstroom-finaliteit	Specifieke eindtermen zevende jaar gericht op hoger onderwijs na OK3	/
Beroepsopleiding	/	Diplomagerichte (beroeps)opleiding op basis van 4 criteria decreet vwo	/	Diplomagerichte beroepsopleiding op basis van 3 criteria decreet vwo	Diplomagerichte beroepsopleiding op basis van 3 criteria decreet vwo
Studie-Bekrachtiging	Diploma SO	Diploma SO	Diploma SO OK4 <i>Gericht op doorstroom naar academische en professionele bachelor</i>	Diploma SO OK4 <i>Gericht op doorstroom naar professionele bachelor en arbeidsmarkt</i>	Diploma SO OK3 <i>Gericht op arbeidsmarkt en graduaats-opleidingen</i>

Voorstellen van onderwijskwalificaties van niveau 3 en niveau 4 in het volwassenenonderwijs worden niet voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR). Met de invoering van onderwijskwalificaties in het volwassenenonderwijs is het aangewezen de procedure voor de erkenning van onderwijskwalificaties en de procedure voor de ontwikkeling van opleidingsprofielen op elkaar af te stemmen en te vermijden dat de totstandkoming van nieuwe opleidingen onnodig wordt verlengd. Artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 januari 2014 houdende de uitvoering van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur inzake de erkenning van

onderwijskwalificaties van niveau 1 tot en met niveau 4 bepaalt reeds dat bij de uitwerking van voorstellen van onderwijskwalificaties verplicht een raadpleging gehouden wordt bij vertegenwoordigers van de representatieve verenigingen van inrichtende machten en het Gemeenschapsonderwijs. Het VLOR-advies herneemt in de praktijk vaak de standpunten die reeds in het kader van deze raadpleging werden ingenomen. Het verslag van deze raadpleging wordt bovendien toegevoegd aan het dossier dat aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd. Deze werkwijze sluit aan bij de huidige werking binnen het volwassenenonderwijs. In de bestaande procedure voor de opmaak van opleidingsprofielen die gebaseerd zijn op een beroepskwalificatie wordt immers evenmin een advies van de VLOR gevraagd, aangezien beroepskwalificaties integraal worden overgenomen in de opleidingsprofielen. Ook voor onderwijskwalificaties die niet gebaseerd zijn op een beroepskwalificatie, zoals opleidingen binnen de doorstroomfinaliteit, is een advies niet aangewezen, aangezien deze onderwijskwalificaties overeenstemmen met de onderwijskwalificaties uit het secundair onderwijs. Voor onderwijskwalificaties in het secundair onderwijs blijft de huidige procedure, inclusief het advies van de VLOR, behouden.

Tot slot wordt de opleiding Bedrijfsbeheer opgeheven in het volwassenenonderwijs. De Vlaamse Regering besliste dat de basiskennis bedrijfsbeheer vanaf 1 september 2018 niet langer vereist is voor het uitoefenen van een zelfstandige activiteit. Er moest dus geen rekening meer gehouden worden met het programma van de basiskennis bedrijfsbeheer zoals dat voorheen was vastgelegd in het Koninklijk Besluit van 21 oktober 1998. Anticiperend op deze beslissing werd de opleiding Ondernemerschap ontwikkeld in het volwassenenonderwijs. Deze opleiding kan sinds 1 februari 2019 georganiseerd worden en laat centra voor volwassenenonderwijs toe om een flexibel aanbod te organiseren gericht op het verwerven van ondernemerschapscompetenties.

Aangezien het zelfstandig ondernemerschap een gewestbevoegdheid betreft en de beslissing van de Vlaamse Regering enkel voor het Vlaams Gewest gold, bleef de opleiding Bedrijfsbeheer bestaan in het volwassenenonderwijs. Op die manier konden cursisten die een zelfstandige activiteit zouden willen uitvoeren in het Waals Gewest of Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het nodige getuigschrift blijven behalen in het volwassenenonderwijs.

Sinds 15 januari 2024 is het in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet langer vereist om de basiskennis bedrijfsbeheer aan te tonen. In het Waals Gewest werd deze vereiste vanaf 1 oktober 2025 stopgezet. De opleiding Bedrijfsbeheer wordt om die reden opgeheven in het volwassenenonderwijs, de opleiding Ondernemerschap blijft behouden.

Impactanalyse

- *Maatschappelijke impact*

Kind- en Jongereneffectrapport (JoKER)

De memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet werd bezorgd aan het Departement Cultuur, Jeugd en Media, voor nazicht van de JoKER-elementen. Het JoKER advies werd verleend op 11 mei 2026.

Jongeren kunnen momenteel een diploma van het secundair onderwijs behalen in het volwassenenonderwijs via enkele ASO-opleidingen of door de opleiding Aanvullende Algemene Vorming te combineren met een diplomagerichte (beroeps)opleiding. Dit diploma van het secundair onderwijs heeft hetzelfde civiel effect als het diploma van het secundair onderwijs behaald in het secundair onderwijs en de examencommissie voor de modernisering.

De modernisering heeft in het secundair onderwijs geleid tot een aantal wijzigingen op vlak van studieaanbod, onderwijsdoelen en studiebekrachtiging. Dit leidt tot diverse moeilijkheden op vlak van flexibele uitwisseling, gelijkwaardigheid van diploma's en de toegang tot het hoger onderwijs.

Het voorontwerp van decreet zet in op deze moeilijkheden. De opleidingen van het volwassenenonderwijs die leiden tot een diploma van het secundair onderwijs worden afgestemd op de herwerkte onderwijsdoelen van het secundair onderwijs. Door de invoering van onderwijskwalificaties niveau 3 en 4 in het volwassenenonderwijs worden opnieuw gelijkwaardigheid en flexibele leerwegen gecreëerd tussen het secundair onderwijs, de examencommissie en het volwassenenonderwijs.

De bepalingen opgenomen in het voorontwerp van decreet hebben om die reden een positieve impact op cursisten van het volwassenenonderwijs, waaronder ook jongeren die alsnog een diploma van het secundair onderwijs via het volwassenenonderwijs willen behalen.

- *Impact op grondrechten en het gelijkheidsbeginsel*

Het voorontwerp van decreet behoudt de bestaande rechten van cursisten in het volwassenenonderwijs en heeft geen impact op het gelijkheidsbeginsel.

- *Budgettaire impact*

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Er kan eventueel wel een afgeleide budgettaire weerslag zijn, doordat de nieuwe modules en opleidingen aantrekkelijker zijn voor cursisten dan het huidige opleidingsaanbod. Daardoor kan het aantal cursisten toenemen waardoor de omkadering in omvang stijgt. Dit betreft geen automatisch effect. In elk geval kan de groei van het aantal cursisten zich niet vertalen in een grotere groei aan omkadering dan de groeinorm van 0,80 procent die voor het niet-NT2-aanbod van de centra voor volwassenenonderwijs is vastgelegd.

- *Bestuurlijke impact*

Deze bepalingen hebben geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel.

Implementatie

De inwerkingtreding van voorliggend voorontwerp van decreet is voorzien op 1 september 2027.

Bij de implementatie gebeurt de communicatie:

- via wijzigingen in diverse omzendbrieven;
- via communicatiekanalen die doelgroepgericht en op het niveau van het volwassenenonderwijs informatie verspreiden (bv. nieuwsbrief over schoolbeleid en regelgeving).

C. Totstandkomingsprocedure

Het wetgevingstechnisch- en taaladvies nr. 2026/176 werd ontvangen op 29 mei 2026.

Het JoKER advies werd ontvangen op 11 mei 2026.

De Inspectie van Financiën gaf haar gunstig advies op 22 juni 2026.

Het begrotingsakkoord is, conform artikel 31, §2, 2°, van het besluit VCO, niet vereist.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel voegt naar analogie met het secundair onderwijs de definitie van een finaliteit, een onderwijskwalificatie en onderwijsvormen toe aan het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Artikel 3

Dit artikel wijzigt de namen van het tweedekansonderwijs van het volwassenenonderwijs. De bestaande studiegebieden 'algemene vorming' en 'aanvullende algemene vorming' worden vervangen door 'algemene vorming doorstroomfinaliteit' en 'algemene vorming dubbele en arbeidsmarktfinaliteit'.

De opleiding Aanvullende Algemene Vorming wordt ont dubbeld naar twee opleidingen: de opleiding Basisvorming Arbeidsmarktfinaliteit, gericht op een onderwijskwalificatie niveau 3, en de opleiding Voorbereidende Vorming Hoger Onderwijs na een Onderwijskwalificatie Niveau 3, gericht op een onderwijskwalificatie niveau 4.

Deze naamswijzigingen houden rekening met de transparantie van de structuur van het secundair onderwijs.

Artikel 4

Zie toelichting artikel 3 wat betreft de naamswijzigingen.

Aangezien de basiskennis bedrijfsbeheer niet langer vereist is voor het uitoefenen van een zelfstandige activiteit wordt de opleiding Bedrijfsbeheer opgeheven. De bepaling die aangeeft dat het studiegebied bedrijfsbeheer ten minste de opleiding Bedrijfsbeheer omvat, wordt om die reden geschrapt.

Artikel 5

Dit artikel wijzigt de bepalingen van de eindtermen, specifieke eindtermen en basiscompetenties. De algemene bepalingen inzake eindtermen en specifieke eindtermen, opgenomen in paragraaf 1, voor de basiseducatie en het secundair volwassenenonderwijs blijven behouden. De specifieke bepalingen inzake eindtermen voor de basiseducatie blijven behouden.

Voor de opleidingen van het studiegebied algemene vorming doorstroomfinaliteit in het secundair volwassenenonderwijs gelden dezelfde eindtermen en specifieke eindtermen als voor de overeenkomstige structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs.

Voor de opleiding Basisvorming Arbeidsmarktfinaliteit van het studiegebied algemene vorming dubbele en arbeidsmarktfinaliteit in het secundair volwassenenonderwijs gelden dezelfde eindtermen als voor de basisvorming in de arbeidsmarktfinaliteit in het voltijds secundair onderwijs.

Voor de opleiding Voorbereidende Vorming Hoger Onderwijs na een Onderwijskwalificatie Niveau 3 van het studiegebied algemene vorming dubbele en arbeidsmarktfinaliteit gelden dezelfde eindtermen en specifieke eindtermen als voor het zevende leerjaar gericht op het hoger onderwijs, na een diploma OK3, in het voltijds secundair onderwijs. De specifieke eindtermen worden enerzijds vastgelegd in een vaste, verplichte module over generieke doorstroomcompetenties en anderzijds kiezen cursisten een module uit vier keuzemogelijkheden. Dit geeft cursisten de ruimte om specifieke competenties te kiezen met het oog op een doorstroom naar het hoger onderwijs. Zie ook de toelichting bij artikel 16 wat betreft de organisatie van de vier keuzemogelijkheden van specifieke eindtermen.

Het principe dat de onderwijsdoelen van het secundair onderwijs het referentiekader vormen voor de algemeen vormende opleidingen van het volwassenenonderwijs blijft dus behouden.

Omwille van de specifieke doelgroep van het volwassenenonderwijs worden de eindtermen die behoren tot de sleutelcompetentie 'competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn en gezondheid en op vlak van lichamelijke, geestelijke en emotionele gezondheid' niet opgenomen in de eindtermen van de algemene vorming van het volwassenenonderwijs. Dit wordt in het decreet volwassenenonderwijs vastgelegd. De huidige mogelijkheid in paragraaf 5 tot schrappingen, aanpassingen of toevoegingen van bepaalde ontwikkelingsdoelen, eindtermen of specifieke eindtermen blijft daarom enkel nog behouden voor de basiseducatie.

Paragraaf 3 wordt opgeheven aangezien de specifieke eindtermen worden opgenomen in de algemeen vormende opleidingen van het volwassenenonderwijs.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt voor welke opleidingen er eindtermen, specifieke eindtermen, erkende beroepskwalificaties en basiscompetenties bepaald worden. De wijzigingen hebben geen impact op de basiseducatie.

De eindtermen voor het secundair volwassenenonderwijs worden niet langer vastgelegd op opleidingsniveau, maar worden vastgelegd per finaliteit. Deze bepaling stemt overeen met het secundair onderwijs.

De basiscompetenties worden nog steeds bepaald door de Vlaamse Regering en worden op opleidingsniveau vastgelegd. Aangezien beroepsopleidingen telkens op een erkende beroepskwalificatie gebaseerd moeten zijn, en enkele bepalingen in paragraaf 3 dus niet meer van toepassing zijn, worden deze leden opgeheven.

Artikel 7

Dit artikel geeft het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen de bevoegdheid om, naast de eindtermen en de basiscompetenties, ook de specifieke eindtermen te toetsen op een volledige en correcte omzetting in het leerplan. Het leerplan mag geen elementen bevatten die tegengesteld zijn met de vastgestelde eindtermen, specifieke eindtermen en basiscompetenties.

Artikel 8

Dit artikel voegt een paragraaf in die bepaalt dat een beroepsopleiding in het volwassenenonderwijs zich op de actuele versie van de beroepskwalificatie moet baseren. Op die manier wordt vermeden dat een opleiding zich te lang baseert op een beroepskwalificatie waaraan inhoudelijke aanpassingen werden doorgevoerd

of op een beroepskwalificatie die op vraag van een arbeidsmarktactor of het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen geschrapt is.

Wanneer de actualisering van een erkende beroepskwalificatie niet beperkt is tot een technische aanpassing, geldt een termijn van één jaar na de erkenning om het voorstel van opleidingsprofiel in te dienen. De Vlaamse Regering kan bij besluit afwijken van deze termijn.

Artikel 9

Dit artikel heft een achterhaalde overgangsbepaling op.

Artikel 10

Zie toelichting bij artikel 3 wat betreft de naamswijzigingen.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt de toelatingsvoorwaarde voor de opleiding Voorbereidende Vorming Hoger Onderwijs na een Onderwijskwalificatie Niveau 3 die in combinatie met een diplomagerichte beroepsopleiding naar een diploma van het secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 4 leidt. Cursisten moeten bij aanvang van de modules van deze opleiding beschikken over een certificaat van de opleiding Basisvorming Arbeidsmarktfinaliteit van het secundair volwassenenonderwijs, een bewijs van slagen voor de basisvorming van de derde graad doorstroomfinaliteit, dubbele finaliteit of arbeidsmarktfinaliteit, het diploma secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 3 of het studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs.

Artikel 12

Dit artikel voorziet, in overeenstemming met het secundair onderwijs, twee nieuwe studiebewijzen in het volwassenenonderwijs: een diploma van het secundair onderwijs, onderwijskwalificatie niveau 3 en een diploma van het secundair onderwijs, onderwijskwalificatie niveau 4. Deze nieuwe studiebewijzen vervangen het diploma van het secundair onderwijs dat geen onderwijskwalificatie bevat.

Daarnaast wordt het getuigschrift geschrapt uit de lijst van studiebewijzen in het volwassenenonderwijs. Het getuigschrift bekrachtigt de opleiding Bedrijfsbeheer in het studiegebied bedrijfsbeheer. Door de afbouw van de opleiding Bedrijfsbeheer, zal dit studiebewijs niet meer van toepassing zijn voor het volwassenenonderwijs.

Het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer kan nog worden uitgereikt aan cursisten die de opleiding Bedrijfsbeheer voor 1 september 2027 hebben aangevat en voor 1 september 2028 succesvol hebben afgerond.

Artikel 13

Dit artikel schrapt het getuigschrift dat wordt uitgereikt aan cursisten die de opleiding Bedrijfsbeheer succesvol afronden (zie ook de toelichting bij artikel 12).

Daarnaast wordt de mogelijkheid om diploma's uit te reiken in het volwassenenonderwijs verder afgestemd op de modernisering van het voltijds secundair onderwijs. Er kunnen twee soorten diploma's van het secundair onderwijs worden uitgereikt, namelijk een diploma van het secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 3 en een diploma van het secundair onderwijs

onderwijskwalificatie niveau 4. Dit artikel voorziet de verschillende leerwegen om een diploma van het secundair onderwijs in het volwassenenonderwijs te behalen.

Volgende mogelijkheden leiden tot een diploma van het secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 4 in het volwassenenonderwijs en bieden de mogelijkheid door te stromen naar het hoger onderwijs:

1° een beperkt aantal opleidingen in overeenstemming met de doorstroomfinaliteit van het secundair onderwijs;

2° een combinatie van de opleiding Voorbereidende Vorming Hoger Onderwijs na een Onderwijskwalificatie Niveau 3 en een diplomagerichte beroepsopleiding van het secundair volwassenenonderwijs;

3° een combinatie van het certificaat van de opleiding Voorbereidende Vorming Hoger Onderwijs na een Onderwijskwalificatie Niveau 3 van het secundair volwassenenonderwijs en een of meer deelattesten als bewijs van slagen voor het specifiek gedeelte, eigen aan de gekozen onderverdeling, van een examenprogramma tot het behalen van een diploma secundair onderwijs in het tso, uitgereikt door de examencommissie voor zover de onderverdeling overeenkomt met een diplomagerichte beroepsopleiding van het volwassenenonderwijs;

4° een combinatie van een diplomagerichte beroepsopleiding van het secundair volwassenenonderwijs en een bewijs van slagen voor het algemene gedeelte, eigen aan de gekozen onderverdeling, van een examenprogramma tot het behalen van een diploma secundair onderwijs in het aso of tso, uitgereikt door de examencommissie;

5° indien de cursist reeds in het bezit is van een diploma secundair onderwijs of een diploma secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 4 heeft de cursist na het behalen van een certificaat van een diplomagerichte beroepsopleiding van het secundair volwassenenonderwijs de mogelijkheid om een diploma secundair onderwijs in een andere beroepsspecialiteit te behalen.

Hiermee wordt voorzien in een maximale afstemming met het secundair onderwijs en de examencommissie. Daarom is het niet langer mogelijk dat combinaties met een beroepskwalificatie van niveau 5 of een diploma van een gegradueerde nog leiden tot een diploma secundair onderwijs. Van de mogelijkheid om een beroepskwalificatie van niveau 5 te volgen in combinatie met de opleiding Aanvullende Algemene Vorming werd tot op heden door geen enkele cursist gebruik gemaakt. Voor de mogelijkheid om een diploma van een gegradueerde te combineren met de opleiding Aanvullende Algemene Vorming werden de voorbije 5 schooljaren slechts 25 geverifieerde diploma's van het secundair onderwijs geregistreerd.

Volgende mogelijkheden leiden tot een diploma van het secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 3 in het volwassenenonderwijs en bieden toegang tot de arbeidsmarkt en de mogelijkheid door te stromen naar graduaatsopleidingen:

1° een combinatie van de opleiding Basisvorming Arbeidsmarktfinaliteit en een diplomagerichte beroepsopleiding van het secundair volwassenenonderwijs;

2° een combinatie van het certificaat van de opleiding Basisvorming Arbeidsmarktfinaliteit en een of meer deelattesten als bewijs van slagen voor het specifiek gedeelte, eigen aan de gekozen onderverdeling, van een examenprogramma tot het behalen van een diploma secundair onderwijs in het tso of bso of een bewijs van beroepskwalificatie, uitgereikt door de examencommissie als de onderverdeling of de beroepskwalificatie overeenkomt met een diplomagerichte beroepsopleiding van het volwassenenonderwijs;

3° een combinatie van het certificaat van de opleiding Basisvorming Arbeidsmarktfinaliteit en een bewijs van beroepskwalificatie, uitgereikt door een school voor het voltijds secundair onderwijs als de beroepskwalificatie overeenkomt met een diplomagerichte beroepsopleiding van het volwassenenonderwijs;

4° een combinatie van een diplomagerichte beroepsopleiding van het secundair volwassenenonderwijs en een bewijs van slagen voor het algemene gedeelte, eigen aan de gekozen onderverdeling, van een examenprogramma tot het behalen van een diploma secundair onderwijs in het aso, tso of bso of een bewijs van slagen voor de basisvorming van de derde graad van de doorstroomfinaliteit, dubbele finaliteit of arbeidsmarktfinaliteit, uitgereikt door de examencommissie;

5° een combinatie van een diplomagerichte beroepsopleiding van het secundair volwassenenonderwijs en een bewijs van slagen voor de basisvorming van de derde graad van de doorstroomfinaliteit, dubbele finaliteit of arbeidsmarktfinaliteit, uitgereikt door een school voor het voltijds secundair onderwijs;

6° indien de cursist reeds in het bezit is van een diploma secundair onderwijs of een diploma secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 3 heeft de cursist na het behalen van een certificaat van een diplomagerichte beroepsopleiding van het secundair volwassenenonderwijs de mogelijkheid om een diploma secundair onderwijs in een andere beroepsspecialiteit te behalen.

In het volwassenenonderwijs leiden bepaalde beroepsopleidingen in combinatie met een opleiding uit het studiegebied algemene vorming dubbele en arbeidsmarktfinaliteit tot een diploma van het secundair onderwijs onderwijskwalificatie niveau 3 en/of 4. Dit artikel wijzigt ook de criteria om de beroepsopleidingen te selecteren die diplomagericht zijn:

1° de diplomagerichte beroepsopleiding moet een minimum duur hebben naast de opleiding uit het studiegebied algemene vorming dubbele en arbeidsmarktfinaliteit. De opleidingsduur van minstens 480 lestijden blijft behouden.

2° de diplomagerichte beroepsopleiding moet gebaseerd zijn op een erkende beroepskwalificatie van niveau 3 of niveau 4. Een opleiding gebaseerd op een erkende beroepskwalificatie van niveau 2 of niveau 5 kan niet leiden tot een diploma secundair onderwijs onderwijskwalificatie van niveau 3 en/of 4. Dit criteria wordt specifiek ingeschreven voor het volwassenenonderwijs in afwijking van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 januari 2014 houdende de uitvoering van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, wat betreft de erkenning van onderwijskwalificaties van niveau 1 tot en met niveau 4, en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van onderwijskwalificaties voor het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

3° de beroepsopleiding moet de procedure tot erkenning van een onderwijskwalificatie niveau 1 tot en met 4 met een gunstig resultaat doorlopen. Tijdens deze procedure worden ook de voormalige criteria getoetst: de opleiding beoogt een brede maatschappelijke participatie, geeft toegang tot het hoger onderwijs en in voldoende mate ook tot de arbeidsmarkt. Deze voormalige criteria worden om die reden niet meer opgenomen in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Artikel 14 en 15

Dit artikel betreft een technische wijziging. Aangezien dit voorontwerp van decreet onderwijskwalificaties voorziet, hoeft niet meer teruggevallen te worden op de opleidingsprofielen bij ontstentenis van onderwijskwalificaties.

Artikel 16

Dit artikel bepaalt dat centra voor volwassenenonderwijs die onderwijsbevoegdheid hebben voor het studiegebied algemene vorming dubbele en arbeidsmarktfinaliteit de mogelijkheid moeten blijven voorzien dat elke cursist een certificaat van de opleidingen kan behalen door op minstens een vestigingsplaats de modules van de opleidingen binnen het studiegebied te organiseren. Hierbij volstaat het dat centra voor volwassenenonderwijs minstens één keuzemogelijkheid met de specifieke eindtermen van de opleiding

Vorbereidende Vorming Hoger Onderwijs na een Onderwijskwalificatie Niveau 3, zoals opgenomen in artikel 11, paragraaf 2bis, tweede lid, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, organiseren.

Artikel 17, 18 en 19

Zie toelichting artikel 3 wat betreft de naamswijzigingen.

Artikel 20

Dit artikel betreft een technische wijziging met betrekking tot de premie aan cursisten in functie van een verwijzing die wordt aangepast.

Artikel 21

Dit artikel betreft de overgangsbepalingen

- Centra voor volwassenenonderwijs kunnen de beroepsopleidingen die op 1 september 2027 niet gebaseerd zijn op een erkende beroepskwalificatie nog gedurende één schooljaar organiseren. Dit geldt ook voor de opleidingen van het studiegebied algemene vorming doorstroomfinaliteit en het studiegebied algemene vorming dubbele en arbeidsmarktfinaliteit.
- Centra voor volwassenenonderwijs kunnen nog een diploma van het secundair onderwijs, zonder vermelding van een onderwijskwalificatie, uitreiken aan cursisten die voor 1 september 2027 een opleiding binnen het studiegebied algemene vorming of de opleiding Aanvullende Algemene Vorming in combinatie met een diplomagerichte beroepsopleiding, die door de Vlaamse Regering tot 1 september 2027 diplomagericht werd bepaald, aangevat hebben en afronden voor 1 september 2028. Deze overgangsbepaling is niet van toepassing op de volgende opleidingen van het studiegebied algemene vorming: Economie, Humane Wetenschappen ASO 2, Opfris tweede graad ASO, Opfris derde graad ASO en Wetenschappen, aangezien deze opleidingen niet tot een diploma secundair onderwijs leiden.

Deze cursisten die voor 1 september 2028 een diploma van het secundair onderwijs, zonder vermelding van een onderwijskwalificatie, behaald hebben, komen in aanmerking voor het verkrijgen van een premie.

- Centra voor volwassenenonderwijs kunnen nog een getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer uitreiken aan cursisten die voor 1 september 2027 de opleiding Bedrijfsbeheer binnen het studiegebied bedrijfsbeheer aangevat hebben en afronden voor 1 september 2028.

Artikel 22

Dit artikel heft bijlage II bij het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs op. Deze bijlage bevat de concordantie tussen de opleidingen uit het studiegebied algemene vorming en de overeenkomstige opties of studierichtingen in het voltijds secundair onderwijs. Aangezien de opleidingen uit het studiegebied algemene vorming doorstroomfinaliteit quasi identiek worden afgestemd op de overeenkomstige studierichtingen in het voltijds secundair onderwijs, wordt deze concordantie overbodig.

Artikel 23

Dit artikel actualiseert een aantal verouderde begrippen in het decreet betreffende de kwalificatiestructuur. Zo wordt, naar aanleiding van de invoering van de

minimumdoelen in het basisonderwijs, de verwijzing naar de vroegere eindtermen lager onderwijs aangepast aan de huidige terminologie en wordt de verouderde term "se-n-se" vervangen.

Daarnaast regelt dit artikel de invoering van onderwijskwalificaties niveau 3 en niveau 4 in het volwassenenonderwijs.

Artikel 24

Dit artikel bepaalt dat voorstellen van onderwijskwalificaties niveau 3 en niveau 4 voor het volwassenenonderwijs niet voor advies worden voorgelegd aan de Vlor (zie hierboven B. Inhoud, beleidsmaatregelen en doelstelling). Voor onderwijskwalificaties in het secundair onderwijs wordt het advies behouden.

Artikel 25

Dit artikel betreft de slotbepaling en de inwerkingtreding op 1 september 2027.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR